

Een fixatie-arme visie = fixatie als uitzonderingsmaatregel

Definitie

Fysieke fixatie betreft elke behandelingsmethode, menselijk of mechanisch middel, materiaal of uitrusting aan of in de buurt van de patiënt, dat hij niet eenvoudig kan verwijderen en dat zijn vrijheid van bewegen of zijn normale toegang tot het lichaam beperkt (Demaiter, 2003).

Elk middel, hetzij direct, hetzij indirect bij een individu toegepast, met als doel diens bewegingsvrijheid te beperken.

Wanneer fixeren?

In AZ Alma gaan we er van uit dat we **niet** fixeren. Indien problemen zich voordoen die de veiligheid van de patiënt (en/of de omgeving) in gevaar brengen, worden eerst alternatieven overwogen (bv. patiënt afleiden met een warm drankje, foto's van familie, gewoontes van thuis overnemen ...). Indien deze alternatieven niet doeltreffend zijn, kan als **uitzonderingsmaatregel** worden overgegaan tot fixatie.

Door verschillende situaties (onder andere verwardheid, agressie ...) kan het zijn dat uw naaste niet meer in staat is het belang van bepaalde therapieën en interventies te begrijpen. Hij of zij loopt dan ook het risico zichzelf te kwetsen of iemand uit de omgeving schade toe te brengen.

Wanneer het verpleegkundig team vindt dat er moet gefixeerd worden, wordt er steeds een lid van de familie gecontacteerd (contactpersoon), tenzij op voorhand toestemming werd verleend. Het verpleegkundig team bespreekt en motiveert dan samen met u, waarom fixatiemaatregelen dienen genomen te worden. Het kan in noodsituaties zijn dat u pas achteraf op de hoogte gesteld wordt. Verder wordt ook de arts op de hoogte gesteld.

Wanneer overgegaan wordt tot fixatie, wordt uw naaste regelmatig geobserveerd. Er wordt ook meerdere malen per dag geëvalueerd of het noodzakelijk is te blijven fixeren.

Fixatiemiddelen

Wanneer in AZ Alma wordt overgegaan tot fixatie (uitzonderingsmaatregel) kan dit op de volgende manieren:

- 3 puntsfixatie: 1 arm, 1 been, buikgordel (diagonaal aangebracht);
- 5 puntsfixatie: 2 armen, 2 benen, buikgordel;
- stoelfixatie;
- gecombineerd (kombifix-thoraxgordel).

Bij wet wordt verplicht op minstens 3 punten te fixeren. Dit kan ingrijpend lijken, maar staat allemaal in het kader van de veiligheid van de patiënt.

Wat kan u doen als familie?

Vooraleer over te gaan tot fixatie worden tal van alternatieven overwogen. Hierbij kan u een rol spelen:

- geef door aan de verpleegkundigen wat de normale dagbesteding is van uw naaste;
- **in overleg met de dienst** kan bezoek buiten de bezoeken worden toegelaten, uw aanwezigheid kan al veel betekenen;
- probeer bij bezoek uw naaste bewust te maken van de tijd en de omgeving;
- breng eventueel foto's mee.

Dit alles staat in het kader van structuur en vertrouwde te bieden aan uw naaste die wegens omstandigheden gedesoriënteerd is in tijd en ruimte.

Fixatie wordt enkel toegepast wanneer de verpleegkundigen (en arts) dit nodig achten. Wanneer u dit wenst kan u op voorhand al toestemming hiervoor verlenen, op die manier wordt vermeden dat u, bijvoorbeeld 's nachts, wordt opgebeld.

Contactgegevens

Indien u meer informatie wenst, kan u contact opnemen met de verpleegkundigen van de zorgeenheid waar uw familielid verblijft.

Fixatie Informatie voor de familie

Contactinfo

vzw AZ Alma
(Maatschappelijke Zetel)
Ringlaan 15
B-9900 Eeklo
tel. 09 310 00 00

Polikliniek AZ Alma Sijsele
Gentse Steenweg 132
B-8340 Sijsele-Damme
tel. 09 310 00 00

www.azalma.be

